

ΑΙΣΘΑΝΕΣΤΕ ΖΩΤΑΝΟΙ;

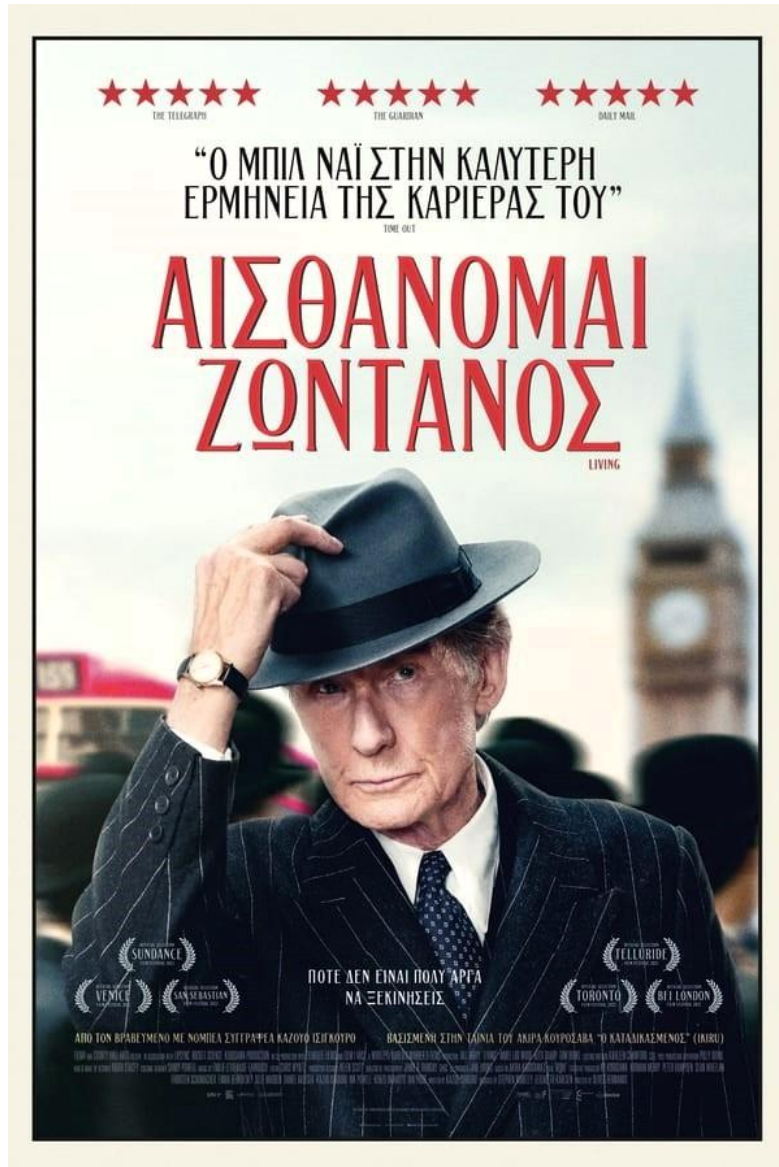
Στο γκρίζο, σκυθρωπό μεταπολεμικό Λονδίνο, ένας νεαρός, ο Πίτερ Γουέικλινγκ πιάνει πρώτη μέρα δουλειά στην Κομητεία του Λονδίνου. Ο διευθυντής του τμήματός του, του Τομέα Δημοσίων Έργων, ο κ. **Ρόντνεϊ Γουίλιαμς**, ένας αυστηρός μεσήλικας, τηρεί όλη την πόζα του άψογου τζέντλεμαν, αλλά επιτρέπει στην ατέρμονη γραφειοκρατία να μην παράγει κανένα ουσιαστικό έργο· για παράδειγμα, ουδείς ασχολείται με τις κυρίες μιας γειτονιάς που έχουν συμπληρώσει όλες τις απαραίτητες αιτήσεις για να δημιουργηθεί μία παιδική χαρά για τα παιδιά τους που παίζουν στον σκουπιδότοπο. Μόνο που κάτι αλλάζει ξαφνικά: ο πάντα τυπικός κ. Γουίλιαμς εξαφανίζεται από το πόστο του για μέρες. Όταν επιστρέφει, είναι ένας αλλαγμένος άνθρωπος. Τι έχει συμβεί;

Το θέμα είναι **τι συμβαίνει με μια ζωή που τελειώνει μετά την ανακοίνωση του τέλους της πορείας της πάνω στον υπάρχοντα κόσμο**. Ο κ. Γουίλιαμς, συντηρητικός δημοτικός υπάλληλος με θέση τμηματάρχη, ντυμένος επί δεκαετίες με το σκουρόχρωμο σακάκι και το καπέλο του, κυκλοφορεί εγκλωβισμένος σε μια ζωή ρουτίνας. Σπίτι, γραφείο, σπίτι και κάθε Τρίτη σινεμά. Απόλυτα προγραμματισμένη ανάμεσα σε εκατοντάδες άλλες ζωές ίδιου τύπου σαν να βγήκαν όλοι από μηχάνημα που έχει εντολή να «κόβει» πανομοιότυπους, άκαμπτους, αποστειρωμένους γραφειοκράτες. Μια ζωή απaráλλακτα ίδια, γεμάτη τυπικότητες κι αβροφροσύνες ολότελα αστική, ψυχρή κι επαναλαμβανόμενη σε έναν ρυθμό αέναο που ωστόσο ναι, ξαφνικά μπορεί να ραγίσει. Ο κ. Γουίλιαμς όταν μαθαίνει πως έχει το πολύ έξι-επτά μήνες ζωή, δεν συνειδητοποιεί απλώς ότι θα πεθάνει. **Συνειδητοποιεί πως δεν έζησε ποτέ. Ωστόσο ποτέ δεν είναι αργά να ζήσει τη ζωή του κανείς, αυτό να λέγεται.**

Αποφασίζει λοιπόν να αναζητήσει λίγο από το **άρωμα μιας ζωής** που δεν έζησε και φυσικά δεν θα προλάβει να ζήσει για πολύ ακόμη. Πώς όμως να χωρέσει σε

λίγους μήνες την απουσία του που ήταν καθολική σε όλα τα πράγματα των ζωντανών; Ίσως μια βραδιά με τη παρέα ενός συγγραφέα στα καταγώγια του αλκοόλ, ίσως η τρυφερή, άδολη παρέα με μια μοναχική αλλά γεμάτη ζωή κοπέλα που περιπλανιέται στους δρόμους του Λονδίνου, ίσως μια τελευταία, ύστερη πράξη απέναντι στο τέρας της γραφειοκρατίας που υπηρέτησε επί έτη.

Το «**Αισθάνομαι Ζωντανός**» (Living) είναι ένα δράμα εποχής, βρετανικής παραγωγής (2022) σε σκηνοθεσία **Όλιβερ Ερμάνους** και σενάριο του **Καζούο Ισιγκούρο** διασκευασμένο από την ταινία Ikiru, που με τη σειρά της ήταν μεταφορά του «**Θανάτου του Ιβάν Ιλίτς**» του Λέοντος Τολστόι (1952, σκηνοθεσία Ακίρα Κουροσάβα, βλ. σχετική ανάρτηση ιστολογίου 3^{ης} 11. 2024). Ο 40χρονος Νοτιοαφρικανός σκηνοθέτης υπηρετεί με αυστηρή λιτότητα τη σεναριακή

προσαρμογή του Ισιγκούρο, παραμένοντας στο 1952, μεταφέροντάς μας όμως στη μεταπολεμική Μεγάλη Βρετανία της οικονομικής ανάπτυξης αλλά και του τέλους της αποικιοκρατίας, της άκαμπτης γραφειοκρατίας, μα και της αναζήτησης μιας ποιοτικής καθημερινότητας (η δημιουργία μιας παιδικής χαράς). Όλα αυτά θα συνδυαστούν στην ταραγμένη ψυχολογία του κεντρικού ήρωα της ταινίας, του αγέλαστου κ. Ρόντνεϊ Γουίλιαμς, ενός αφοσιωμένου γραφειοκράτη και απογοητευμένου ανθρώπου. Καθώς άπειρα χαρτιά κατακλύζουν το γραφείο του, μαθαίνει ότι έχει μια θανάσιμη ασθένεια. Έτσι ξεκινάει να ψάχνει κάποιο νόημα στη ζωή του, όσο του μένει ακόμη χρόνος. Μετά από αυτό το πρώτο μεγάλο και μια σειρά επόμενων μικρών σοκ (η συνειδητοποίηση της απόστασης από τον γιο και την τσατισμένη εξαιτίας διεκδικούμενων κληρονομικών, νύφη του, η γνωριμία του με την εξωστρεφή κοπέλα τη Μάργκαρετ) ο κ. Γουίλιαμς θα αναθεωρήσει τις προτεραιότητες μιας ζωής. **Αυτές αντανakλούν στις αξίες μιας ολόκληρης κοινωνίας, στις οποίες πρώτα ο Κουροσάβα και κατόπιν ο Ερμάνους ασκούν βιτριολική κριτική, σχολιάζοντας ταυτόχρονα τις έννοιες του βιωμένου χρόνου, των κοινωνικών μας ευθυνών και της σχέσης ιδιωτικής και δημόσιας εικόνας μας.** Με έναν Μπιλ Νάι εκθαμβωτικά λιτό και αφοπλιστικά συγκινητικό ως Ρ. Γουίλιαμς, σε μια απόλυτα κινηματογραφική ερμηνεία (το βλέμμα, οι ανάσες, το στήσιμο του σώματος, οι σιωπές...) αναφοράς. Ο Νάι ενσαρκώνει την **ειδοποιό διαφορά** ανάμεσα στην **αντανakλαστική αγωνία του πόσο θα ζήσουμε** και την **ουσιαστική πρόκληση του πώς θα ζήσουμε, την κληρονομιά που αφήνουμε φεύγοντας.** Ο Νάι έλαβε υποψηφιότητα για Όσκαρ Α' Ανδρικού Ρόλου, ενώ η ταινία προτάθηκε για Όσκαρ Καλύτερου Διασκευασμένου Σεναρίου. Η ταινία διαδραματίζεται λοιπόν στο μεταπολεμικό Λονδίνο, όπου ο κ. Ρ. Γουίλιαμς έρχεται αντιμέτωπος με μια διάγνωση καρκίνου τελικού σταδίου που του δίνει περιθώριο μόλις 6 μήνες ζωής. Ορμώμενη από αυτή την αναπάντεχη τροπή στην καθόλα τυπική, μίζερη και άψυχη καθημερινότητα του πρωταγωνιστή, η ταινία πραγματεύεται την **ανθρώπινη αγωνία του αναπόφευκτου θανάτου**, την **αξία της νοηματοδότησης της ζωής**, τη **σημασία των ανθρώπινων σχέσεων**, την **ανάγκη κάθε ανθρώπου να νιώσει πως με το έργο του αφήνει ένα στίγμα στην κοινωνική πραγματικότητα**, **λιγότερο εφήμερο από μια ύπαρξη που απλώς σβήνει.**

Η ταινία ξεκινά με πλάνα από τον σιδηροδρομικό σταθμό της εποχής, το επικρατέστερο μέσο μετακίνησης της μεσαίας τάξης στο μεταπολεμικό Λονδίνο. Ο κ. Ρόντνεϊ Γουίλιαμς είναι ανώτερος υπάλληλος, ένας από τους παλαιότερους στον τομέα των Δημόσιων Έργων, στο Συμβούλιο της Κομητείας του Λονδίνου. Ήδη από τα πρώτα λεπτά γίνεται αισθητή η χαρακτηριστική για την εποχή και τα λονδρέζικα ήθη, τυπικότητα και προσκόλληση στην επαγγελματική ιεραρχία, καθώς παρακολουθούμε την αλληλεπίδραση του νεοπροσληφθέντος στην υπηρεσία Π. Γουέικλινγκ με τα υπόλοιπα μέλη της ομάδας των Δημόσιων Έργων.

Στα μάτια ενός καλοπροαίρετου, ανυποψίαστου θεατή, η τυπικότητα αυτή θα φαινόταν ενίοτε ως μια συνεσταλμένη έκφραση ευγένειας και σεβασμού, στη βάση μιας φιλικής επαγγελματικής συνεργασίας. Ωστόσο, μια πιο διερευνητική ματιά αποκαλύπτει την υποβόσκουσα **ψυχρότητα και την απουσία του προσωπικού, ανθρώπινου στοιχείου** από την επαγγελματική σχέση - αποτέλεσμα της αλλοτρίωσης από μια συναισθηματικά κενή, προσηλωμένη στο πρέπει και το φαίνεσθαι, κοινωνία.

Οι εργαζόμενοι είναι αποξενωμένοι και αποστασιοποιημένοι, ως οφείλουν τα γρανάζια ενός επιφανειακού, γραφειοκρατικού συστήματος που δεν γνωρίζει και δεν εκτιμά τη *χαρά και την παραγωγική δυναμική της ανθρώπινης επαφής*. Σε ένα τέτοιο πλαίσιο, οι υποθέσεις της υπηρεσίας προχωρούν αργά ή και καθόλου, φάκελοι σκονίζονται σε ράφια χωρίς κανείς να ενδιαφερθεί για το περιεχόμενό τους, χρόνος χάνεται σε ανούσιες και δυσλειτουργικές τυπικότητες, οι οποίες «δεν έκαναν ποτέ κακό» (“It does no harm”). Όταν μπούμε στους τέσσερεις τοίχους του γραφείου, θα καταλάβουμε γιατί δεκάδες πολίτες μπαινοβγαίνουν περιμένοντας να διευθετηθεί η υπόθεσή τους, ατυχώς μάταια, καθώς η μόνιμη απάντηση του κ. Γουίλιαμς είναι... «Δεν είναι της δικής μας δικαιοδοσίας, αλλά υποθέτω πως μπορούμε να το κρατήσουμε στο αρχείο». Αυτή η κυνική essence παραίτησης εξηγεί την ανάλογη μεταχείριση που τυγχάνει και η **πρωτοβουλία δημιουργίας μιας παιδικής χαράς** σε πρώην ναρκοπέδιο του Β’ Παγκοσμίου

Πολέμου από μια ομάδα γυναικών, με αποτέλεσμα το σχέδιο να καταλήξει στον αιώνιο σωρό εγγράφων ανοιχτών υποθέσεων στο γραφείο του κ. Ρ. Γουίλιαμς.

Οι μέρες του κ. Γουίλιαμς, ομοίως με τα ατέλειωτα έγγραφα των γραφειοκρατικών υποθέσεων, ακολουθούν μια προκαθορισμένη, μονότονη πορεία. Όσπου ένα ιατρικό νέο κλονίζει αυτή την ατέρμονη ρουτίνα: καρκίνος του στομάχου, τελευταίο στάδιο, 6 μήνες ζωή. Η ανακοίνωση της ιατρικής διάγνωσης γίνεται με μια σχετική απάθεια, η οποία, βέβαια, δεν ξενίζει τόσο μέσα στο περιβάλλον της τυπικότητας και της συναισθηματικής αποστασιοποίησης που έχει διαμορφωθεί. Εντύπωση για τα σημερινά δεδομένα, όμως, προκαλεί το γεγονός ότι ο γιατρός δεν στηρίζει τον ασθενή του στη διαχείριση της ομολογουμένως δύσκολης αυτής διάγνωσης, αλλά μένει στον ρόλο του **απρόσιτου επιστήμονα που μεταδίδει την ιατρική πληροφορία**.

ΑΙΣΘΑΝΟΜΑΙ ΖΩΝΤΑΝΟΣ 1ο απόσπασμα.mp4

Στο σημείο αυτό, νιώθουμε την ανάγκη να κάνουμε ένα σύντομο σχόλιο σχετικά με την εξαιρετική σημασία της **στήριξης των ασθενών** από τους επαγγελματίες υγείας σε διαγνώσεις που αναμένεται να έχουν επίδραση στην ποιότητα ζωής τους, πόσω δε μάλλον σε διαγνώσεις νόσων τελικού σταδίου, αλλά και για την ευεργετική επίδραση που αποδεδειγμένα έχει στην ψυχική υγεία του ασθενούς η διαμόρφωση μιας **υγιούς και ασφαλούς σχέσης εμπιστοσύνης και ειλικρίνειας με τον γιατρό**.

Και εγείρεται στο σημείο αυτό το ερώτημα, άραγε πόσο διαφορετικά θα είχε αξιοποιήσει ο κ. Γουίλιαμς τον διαθέσιμο χρόνο του αν είχε λάβει σωστή συναισθηματική υποστήριξη από τον γιατρό του ή από κάποιον άλλον επαγγελματία υγείας και δεν καλούνταν να **διαχειριστεί ολομόναχος** αυτό το βαρύ φορτίο;

-Ενδεχομένως προς μια κατεύθυνση **ουσιαστικής συμφιλίωσης με την οικογένειά του και τον περίγυρό του, έγκαιρης και ήρεμης συμφιλίωσης με τον εαυτό του, πραγματοποίησης κάποιας βαθιάς προσωπικής επιθυμίας πριν να είναι πολύ αργά;**

- 'Η να γραπωθεί από την τελευταία ευκαιρία που του δόθηκε για να **αφυπνίσει μια ξεχασμένη από καιρό ζωντάνια**, σε μια απέλπιδα προσπάθεια να **μην φύγει τόσο κενός και άχρωμος όσο έζησε το μεγαλύτερο μέρος της ζωής του** που τραγικά συνειδητοποιεί πως όχι μόνο δεν το έζησε, αλλά δεν ξέρει και πώς θα μπορούσε να το έχει ζήσει;!

Δυστυχώς, ο κ. Γουίλιαμς δεν λαμβάνει την αναμενόμενη συμπαράσταση και στήριξη ούτε από την οικογένειά του, όταν επιχειρεί ανεπιτυχώς να ανακοινώσει το νέο στον **γιο του, Μάικλ**, και στη **νύφη του, Φιόνα**.

ΑΙΣΘΑΝΟΜΑΙ ΖΩΝΤΑΝΟΣ 2ο απόσπασμα.mp4

Έχοντας βιώσει την απόρριψη από το οικογενειακό του περιβάλλον και δίχως κάποια εναλλακτική υποστηρικτική δικλείδα (συνάδελφοι, φίλοι, γιατρός), ο κ. Γουίλιαμς αποφασίζει να αγοράσει μια θανατηφόρα ποσότητα υπνωτικού φαρμάκου και να αυτοκτονήσει σε ένα παραθαλάσσιο θέρετρο. Τη δύσκολη αυτή στιγμή, όμως, συναντά έναν συγγραφέα που πάσχει από αϋπνία και αποφασίζει να του χαρίσει τα υπνωτικά φάρμακα. Ο συγγραφέας, συγκινημένος από την ιστορία του κ. Γουίλιαμς και θέλοντας να του ανταποδώσει τη χάρη, του υπόσχεται μια διασκεδαστική νυχτερινή απόδραση στην πόλη. Η νύχτα αυτή εκτυλίσσεται τελείως διαφορετικά από την τυπική καθημερινότητα του κ. Γουίλιαμς, με πολύ χορό και ποτό, ενώ ένα καινούργιο, μοντέρνο καπέλο τύπου «φεντόρα» αντικαθιστά το παραδοσιακό λονδρέζικο καπέλο του. Φυσικά, η εμπειρία αυτή της φθηνής διασκέδασης και υποκουλτούρας *δεν γεμίζει συναισθηματικά τον εσωτερικά μουδιασμένο* κ. Γουίλιαμς, όπως φαίνεται και από τη σκηνή του τραγουδιού «Σουρβιά (αγριομηλιά)», στην οποία ο πρωταγωνιστής αρχίζει να κλαίει αντιλαμβανόμενος την **ομορφιά, την ξεγνοιασιά και την ποιότητα της ζωής που θυσίασε τόσα χρόνια στον βωμό της επαγγελματικής τυπικότητας και της αποσύνδεσης από τις ανθρώπινες σχέσεις, που εξιδανικευμένα και παραπλανητικά προωθούνταν από την κοινωνία ως το ανδρικό στερεότυπο της εργατικότητας, της συνέπειας και της συναισθηματικής ισορροπίας.**

Επιστρέφοντας στο Λονδίνο αλλά απέχοντας ακόμα από τη δουλειά του - σημειωτέον ότι κατά τον καιρό της απουσίας του, κανείς από τους συναδέλφους δεν κινητοποιήθηκε για να τον αναζητήσει ενεργά - ο κ. Γουίλιαμς συναντά τη **Μάργκαρετ Χάρις**, μια νεαρή πρώην υφισταμένη του και την προσκαλεί σε δείπνο. Η γειτόνισσα του κ. Γουίλιαμς βλέπει το ζευγάρι να γευματίζει σε ένα πολυτελές εστιατόριο και σπεύδει στη Φιόνα, προτρέποντάς τη να δράσει ώστε να αποφευχθεί το σκάνδαλο στη συντηρητική κοινωνία του Λονδίνου. Ακολουθεί μια παρεξήγηση, στην οποία ο Μάικλ προσπαθεί να μιλήσει στον πατέρα του για το υποτιθέμενο σκάνδαλο, ενώ ο κ. Γουίλιαμς προσπαθεί να μοιραστεί με τον γιο του τη διάγνυσή του. Ωστόσο, **κανένας από τους δύο δεν τολμά να πει αυτό που σκέφτεται**. Η τραγική αυτή σκηνή έρχεται να μας υπενθυμίσει **πόσο σημαντικό είναι κανείς να μοιράζεται τα συναισθήματα και τις σκέψεις του όταν νιώθει την ανάγκη, να ζητά βοήθεια και συμπαράσταση όταν το χρειάζεται και να προστατεύεται από αυτόν τον φαύλο κύκλο παρερμηνειών και εσφαλμένων υποθέσεων για όσα δεν ειπώθηκαν αλλά έπρεπε να είχαν ειπωθεί**.

Ο κ. Γουίλιαμς, προσεγγίζει τη Μάργκαρετ Χάρις και προσφέρεται να της δώσει συστατική επιστολή, ως διευκόλυνση για τα επόμενα βήματά της. Βλέποντάς την να ενσαρκώνει τη χαρά της ζωής, το νεανικό σθένος, την αισιοδοξία, την ζωντάνια και τον αυθορμητισμό, συνειδητοποιεί πόσα στοιχεία έλειπαν από τη δική του ζωή και δεν αργεί να την αναγάγει σε πρότυπό του. Η συνειδητοποίηση αυτή ενισχύεται όταν η κοπέλα τού αποκαλύπτει ότι του είχε προσδώσει εν

αγνοία του το προσωνύμιο “zombie” δηλαδή ζωντανός - νεκρός. Καθώς εκείνη βγάζει στην επιφάνεια την καλύτερη εκδοχή του εαυτού του, ο ήρωας δένεται συναισθηματικά μαζί της και ένα βράδυ αποφασίζει να της εκμυστηρευτεί την κατάσταση της υγείας του. Σε μία συγκλονιστική και εκ βαθέων εξομολόγηση, προχωρά σε έναν απολογισμό της ζωής του την οποία με θλίψη παραδέχεται ότι **άφησε να περάσει ανεκμετάλλευτη, καταλήγοντας απλώς ένας παθητικός θεατής**. Παρομοιάζει τον εαυτό του με παιδί και τη ζωή με ένα παιχνίδι σε παιδική χαρά. Μεγαλύτερός του φόβος είναι ότι θα καταλήξει να περιμένει απλώς το τέλος της ζωής του, όπως περιμένει ένα μοναχικό και αμέτοχο παιδί το κάλεσμα της μητέρας του για να επιστρέψει στο σπίτι, που στην πραγματικότητα δεν είναι άλλο από το κάλεσμα του ίδιου μας του Δημιουργού. Κυριευμένος από αυτή τη σκέψη αποφασίζει για πρώτη φορά να **αντιδράσει ουσιαστικά και να μετατρέψει τον φόβο σε αποφασιστικότητα**, ώστε να αναπληρώσει τον χαμένο χρόνο.

Πρόκειται για μία από τις πιο καθηλωτικές σκηνές της ταινίας που εγείρει ζητήματα σχετικά με το **πραγματικό νόημα της ζωής** σε μια προσπάθεια αφύπνισης των θεατών, ώστε να ***μην τη θεωρούν δεδομένη*** και να φροντίσουν να την απολαύσουν στο έπακρο και ουσιαστικά.

[**ΑΙΣΘΑΝΟΜΑΙ ΖΩΝΤΑΝΟΣ 3ο απόσπασμα.mp4**](#)

Διακατεχόμενος από μία πρωτόγνωρη αίσθηση καθήκοντος και επιθυμία **προσφοράς** απέναντι στην κοινότητα, από την επόμενη κιόλας μέρα θέτει σε εφαρμογή το σχέδιό του. Η παιδική χαρά που κυριαρχούσε στη

φαντασία του γίνεται στόχος για τον οποίο είναι αποφασισμένος να ξεπεράσει κάθε εμπόδιο και να υπερβεί ακόμη και τον εαυτό του.

Προς έκπληξη όλων και παρά την καταρρακτώδη βροχή, φεύγει άμεσα από τον χώρο εργασίας του, με κατεύθυνση το βομβαρδισμένο κτήριο που πρόκειται να μετατραπεί σε ένα έργο ζωής για τον άλλοτε αποστασιοποιημένο και αυστηρά διεκπεραιωτικό πρωταγωνιστή. Στο σημείο αυτό, η ομαλή ροή των γεγονότων διακόπτεται καθώς η ιστορία μετατίθεται χρονικά στην ημέρα της κηδείας του κεντρικού ήρωα. Τα γεγονότα εξιστορούνται πλέον μέσω των αναπωλήσεων των οικείων του προσώπων που μοιάζουν να βρίσκουν επιτέλους μία εξήγηση για τις αλλαγές στον ψυχισμό και την συμπεριφορά του. Ο κ. Γουίλιαμς γνώριζε ότι δεν του απέμενε πολύς χρόνος. Τώρα αποκωδικοποιείται η απροσδόκητη επιμονή και αφοσίωσή του, η καθημερινή παρουσία του στον χώρο των εργασιών και η **αναπάντεχη κατάρριψη του εγωισμού του** καθώς δεν δίστασε ακόμα και να ικετεύσει για να πραγματοποιήσει το όραμά του. Μέσω της αναδρομής στην προσπάθεια που κατέβαλε ο πρωταγωνιστής, καταδεικνύεται ότι ακόμα **και το πιο απλό κίνητρο μπορεί να δώσει νόημα στην ανθρώπινη ύπαρξη και να αποτελέσει στήριγμα στις πιο δύσκολες στιγμές, τις στιγμές που το τέλος πλησιάζει. Εξάλλου, ολόκληρη η ταινία είναι ένας ύμνος στη ζωή που παραδόξως, εν προκειμένω, αποκτά νόημα και ουσία μόνο λίγο πριν την τυλίξει η σκιά του θανάτου.**

[ΑΙΣΘΑΝΟΜΑΙ ΖΩΝΤΑΝΟΣ 4ο απόσπασμα.mp4](#)

Εμπνευσμένοι από τις πράξεις και την ορμή του κ. Γουίλιαμς, οι πρώην συνάδελφοί του δεσμεύονται να ακολουθήσουν το παράδειγμά του και να γίνουν

υποστηρικτές της θετικής αλλαγής, σύντομα όμως επιστρέφουν στις γνωστές τους γραφειοκρατικές αρμοδιότητες. **Το γεγονός αυτό αποδεικνύει ότι για να αλλάξει οριστικά η κοσμοθεωρία ενός ανθρώπου απαιτείται ακατάβλητη δύναμη και τεράστια ψυχικά αποθέματα.**

Αυτά άφησε ως παρακαταθήκη του στο γράμμα που έστειλε στον νεότερο συνάδελφό του ο κ. Γουίλιαμς. Σε αυτό, τον προτρέπει να μην απογοητεύεται ποτέ και, όταν νιώθει ότι οι ελπίδες του καταβαραθρώνονται, να θυμάται πάντοτε τη μικρή τους παιδική χαρά και την ευτυχία που βίωσαν, ενώ πάλευαν για την ολοκλήρωσή της. Στο σημείο αυτό συμπυκνώνεται όλο το νόημα της ταινίας, **ότι σημασία τελικά δεν έχει μόνο ο προορισμός αυτός καθεαυτός, αλλά και η διαδρομή που ακολουθείς για να τον προσεγγίσεις, το κίνητρο που σε ωθεί να προχωράς και η πληρότητα που σου προσφέρει η υλοποίησή του.**

Καθώς ο νεαρός διαβάζει με συγκίνηση το γράμμα του κ. Γουίλιαμς, τα βήματά του τον οδηγούν στην παιδική χαρά. Εκεί θα συναντήσει έναν αστυνομικό, ο οποίος του εξομολογείται ότι ήταν μάρτυρας των τελευταίων στιγμών του πρωταγωνιστή. Ο κ. Γουίλιαμς επέλεξε να αφήσει την τελευταία του πνοή στην αγαπημένη του παιδική χαρά, κάνοντας κούνια και παίρνοντας για λίγο τον ρόλο του παιδιού που τελικά κατάφερε να παίξει και έστω και αργά να ανακαλύψει την ευτυχία. Όπως ανακοινώνει στον νεαρό ο αστυνομικός, ο λόγος για τον οποίο άφησε τον ηλικιωμένο εκτεθειμένο στην κατάστασή του στο δριμύ ψύχος ήταν ότι τον έβλεπε πραγματικά ευτυχισμένο. Μάλιστα ο κ. Γουίλιαμς, λίγο πριν το τέλος του, τραγουδούσε με συγκίνηση αλλά και με μια αίσθηση πληρότητας το αγαπημένο του παραδοσιακό τραγούδι «Σουρβιά», ίδιο με αυτό που είχε

επιχειρήσει να τραγουδήσει το βράδυ στο μπαρ με τον συγγραφέα Σάδερλαντ, λίγο αφότου είχε μάθει τη διάγνωσή του. Ολόκληρο το τραγούδι είναι αφιερωμένο σε ένα δέντρο που για τον στιχουργό αλλά και για τον πρωταγωνιστή αποτελεί καταφύγιο της παιδικής του ηλικίας αλλά και μία σταθερά την στιγμή που οι εποχές διαδέχονται η μία την άλλη. Η σουρβιά αντιπροσωπεύει το **δέντρο της ζωής**, της οποίας ο **αένας κύκλος** αναδεικνύεται μέσα από το **φυσικό στοιχείο**. Αναπολεί την **απαράμιλλη ομορφιά** του την άνοιξη και το καλοκαίρι που για το **δέντρο** σηματοδοτεί τη στιγμή της άνθισης και για τον άνθρωπο τη νεανική ηλικία.

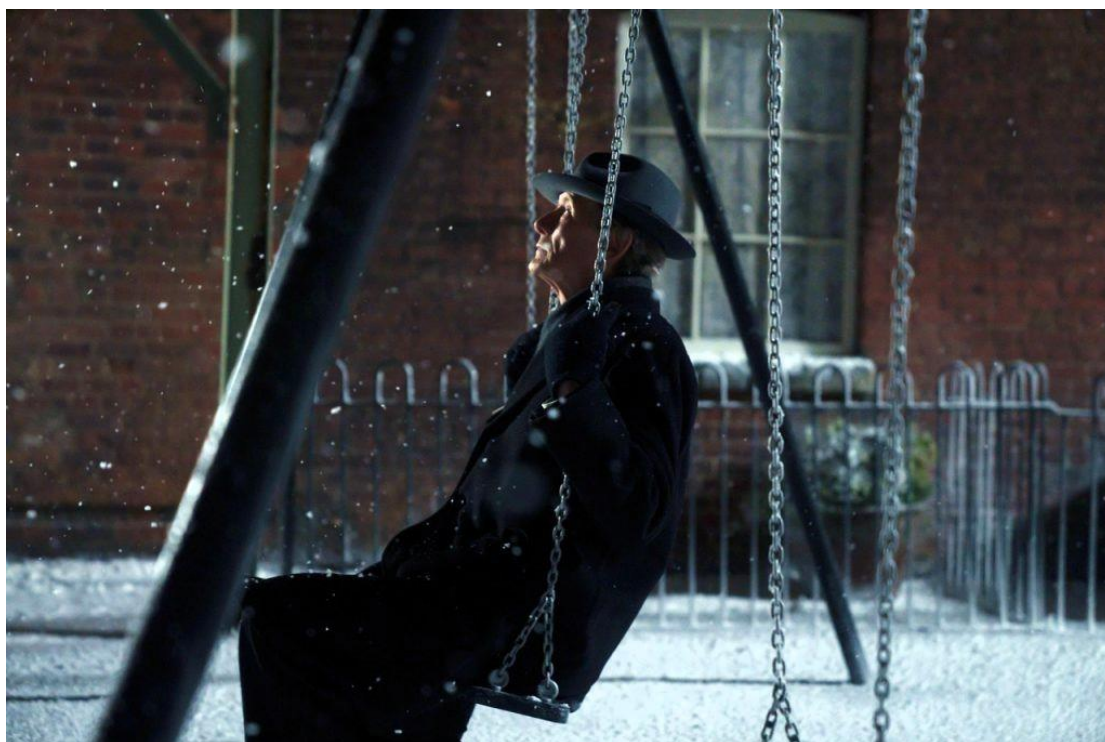

Στους στίχους του τραγουδιού, τα ονόματα που είναι χαραγμένα στον κορμό είναι

οι **άνθρωποι που σημαδεύουν ανεξίτηλα τη ζωή μας** και που όταν αυτοί μας εγκαταλείπουν, παραμένουν στην **καρδιά** μας ως **πολύτιμες αναμνήσεις**. Στην προσπάθεια να καταδειχθεί ο **κύκλος της ζωής**, κυριαρχεί το λογοτεχνικό σχήμα του κύκλου, αφού στην αρχή της ταινίας βρισκόμαστε στην καρδιά του καλοκαιριού και το τέλος επέρχεται στην καρδιά του χειμώνα. Σχήμα κύκλου συνιστά και το γεγονός ότι οι δύο σκηνές που περιλαμβάνουν το τραγούδι της σουρβιάς τοποθετούνται χρονικά η πρώτη στην αρχή (βράδυ στο μπαρ) και η δεύτερη στην τελευταία σκηνή της ταινίας. Η διαφορά ανάμεσα τους βρίσκεται στην ψυχική διάθεση του πρωταγωνιστή, ο οποίος στην πρώτη εκτέλεση δεν είχε το κουράγιο να ολοκληρώσει την ερμηνεία του και ο τελευταίος στίχος είχε κοπεί στη μέση. Αντίθετα, στη δεύτερη εκτέλεση, **συμφιλιωμένος με το τέλος που πλησιάζει και με μία έκφραση γαλήνης** να αποτυπώνεται στο πρόσωπό του, σιγοτραγουδά τον στίχο που αναφέρεται στο κάλεσμα της μητέρας του και σε αυτό το σημείο μπορούμε να σκεφτούμε ότι ίσως τελικά να ήταν αυτή η αφήγηση που τον έκανε να φανταστεί το σκηνικό με την παιδική χαρά και που του γέννησε τον φόβο που εξομολογήθηκε στη νεαρή κοπέλα. Και είναι πλέον σε θέση να ολοκληρώσει το αγαπημένο του τραγούδι γιατί γνωρίζει βαθιά μέσα του ότι, έστω και την ύστατη στιγμή, κατάφερε να **μην** καταλήξει σαν το μοναχικό και παθητικό παιδί που φοβόταν.

[ΑΙΣΘΑΝΟΜΑΙ ΖΩΝΤΑΝΟΣ 5ο απόσπασμα.mp4](#)

Η ταινία ολοκληρώνεται αφήνοντάς μας με μία γλυκόπικρη γεύση καθώς από τη μία πλευρά ο ήρωας χάνει τη μάχη με την ασθένεια αλλά από την άλλη, στο τελευταίο πλάνο, κυριαρχεί η ίδια παιδική χαρά γεμάτη από παιδιά που διασκεδάζουν αμέριμνα δείχνοντας ότι **η ζωή συνεχίζεται και, παρότι δεν είναι αιώνια, είναι στο χέρι μας να τη ζήσουμε έτσι όπως μας αξίζει**. Η ζωή που χάνεται. Κι όμως μέχρι την τελευταία **ανάσα, ελπίζει, δημιουργεί, ονειρεύεται**. Μια κατάφορα καταφατική ελεγεία που αποκαθιστά με τον τρόπο της την **πίστη μας στον ανθρωπισμό**.

Το αριστουργηματικό σε αυτήν την ταινία είναι ότι δεν καταδικάζει τον κ. Γουίλιαμς γιατί δεν έζησε, γιατί απομονώθηκε μετά τον θάνατο της γυναίκας του, γιατί αποφάσισε να ζήσει μόνο με τις αναμνήσεις του, γιατί έγινε αυτό που ονειρεύτηκε, ένας στερεότυπος Βρετανός, γιατί δεν έχει πια επαφή με τον μονάκριβο γιο του. Δεν πέφτει σε εύκολα ολισθήματα διδακτικού τύπου αλλά αντιθέτως πηγαίνει πιο βαθιά. Φέρνει τον ήρωα με τρόπο σπαρακτικό αντιμέτωπο με την ίδια του την επιλογή σε μια ζωή που ολισθαίνει, που χάνεται μέσα σε έναν ωκεανό από καθώς πρέπει, από αστισμούς, ματαιοδοξίες, σαλόνια και μπαλκόνια με καλλωπιστικές ασπιδίστρες και κουτσομπολιά της γειτονιάς. Μιας ζωής όμως που τολμά ακόμη να κοιτάξει κατάματα τον θάνατο μέσα από τα ανθρώπινα, απλά μάτια του πρωταγωνιστή. Γιατί η **ζωή** σίγουρα δεν είναι μια προετοιμασία για τον θάνατο, είναι όμως μια **διαδρομή που αξίζει να την χαρείς όπως κι αν έζησες, όπως κι αν τελικά διάλεξες να ζήσεις...**